

PERHEPARTIO ilmapartiossa

2025

SUOMEN ILMAPARTIOLAISET

Ohjelmatyöryhmä

Elina Lappalainen

Satu Siirtola

Hannu Tiitu

Suomen Ilmapartiolaiset ylläpitävät ja kehittävät ilmapartiota suomalaisessa partiossa. He antavat mielellään lisätietoja ilmapartiosta, ilmaohjelmasta sekä ottavat vastaan palautetta. Mitä suoritit? Miten aktiviteetit toimivat? Mikä oli mukavin aktiviteetti? Mitä muuttaisit? Saitko suoritusideoita? Myös ilmasuoritusmerkkejä sudenpennuille ja seikkailijoille on tilattavissa alla olevasta osoitteesta.

Partion ilmaohjelman yhteystiedot

Ilmapartiolippukunta Malmin Tuulenkävijät ry

Vanha Helsingintie 5

00700 Helsinki

ohjelma@ilmapartio.fi

ilmapartio.fi/ohjelma

#ilmapartio

Tähän vihkoon on koottu yhteenveto partiotoiminnasta, partio-ohjelmasta, ilmapartiosta sekä perhepartion erityispiirteistä ilmapartiossa. Vihko on tehty perhepartiota lippukunnissa järjestävien johtajien ja huoltajien avuksi. Ilmapartio on partiotoimintaa, jossa painotetaan ilman luonto ja ilmailuhenkisiä aktiviteetteja partion tavoitteiden saavuttamiseksi. Perhepartio on alle kouluikäisten perheille suunnattua partiotoimintaa.

MIKÄ ON PARTIOTA?

Partioliikkeen päämääränä on maailmanrauha, jonka saavuttamiseen pyritään kasvattamalla lapsista ja nuorista yhteiskuntaa rauhanomaisesti rakentavia aikuisia.

Partion missio on siis kasvatustehtävä. Partio on oheiskasvattajan roolissa lapsen ja nuoren elämässä. Partiokasvatus on kaikkea sitä, mitä, miten ja miksi partiossa tehdään.

Partiokasvatuksessa on neljä osa-aluetta, partion päämäärä, jota kasvatustavoitteet tarkentavat. Partiomenetelmä tarkentaa partio-ohjelmaa.

Kasvatustavoitteet tarkentavat partion päämäärää. Ne kertovat, mitä mielestämme tässä ajassa ja tässä yhteiskunnassa tavoitellaan aktiivisten kansalaisten kasvatuksella.

Partiomenetelmä kuvaa, miten partiossa toimitaan, jotta päämäärä saavutetaan.

Partion päämäärä

Partio on kasvatustoimintaa, jonka tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioon ottaen. Päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäsen. Päämäärä on maailmanlaajuinen, se on kirjoitettu suunnilleen samoin maailmanjärjestöjen sekä kaikkien kansallisten partiojärjestöjen säännöissä. Se on ja tulee pysymään muuttumattomana.

Kasvatustavoitteet

Kasvatustavoitteet antavat sanallisen muodon sille partiotoiminnan kokonaisuudelle, joka etenee ikäkaudesta toiseen. Niissä kirjoitetaan auki, millainen tässä kulttuurissa ja tässä maailmanajassa on kunnan kansalainen, sekä millaista on tasapainoinen elämä. Kasvatustavoitteet on laadittu aikuisen johtajan tueksi.

Vartionjohtajalle riittää, että hän tuntee ikäkauden ohjelman. Ohjelmaa toteuttamalla myös kasvatustavoitteet toteutuvat. Lippukunnan aikuisten johtajien tulee kuitenkin tuntea sekä yleiset että ikäkausikohtaiset kasvatustavoitteet, jotta he voivat ymmärtää ikäkausitoimintaa kokonaisvaltaisesti. Tämä on tärkeää esimerkiksi ikäkausivastaavalle.

Kasvatustavoitteissa on neljä näkökulmaa: **suhde itseen, suhde toisiin, suhde yhteiskuntaan ja suhde luontoon.** Tavoitteet on ilmaistu niin, että ne toimivat kaikissa ikäkausissa näyttäen suunnan. Partion arvopohjassa näkyvää suhdetta Jumalaan ei ole mainittu erikseen kasvatustavoitteiden näkökulmana. Se on sisällytetty monin eri tavoin kaikkiin neljään näkökulmaan.

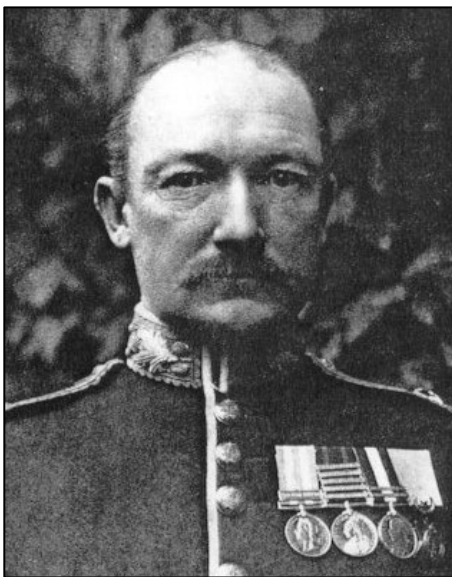
Yleiset kasvatustavoitteet kertovat yhtä lailla partion ulkopuolisille kuin partiota sisältä päin tuntevillekin, mihin partio oheiskasvattajana pyrkii. Partio on monipuolista harrastustoimintaa, jonka tarkoituksena on tukea ihmisen kasvua ottaen huomioon ihmisen kehitysvaiheet ja yksilölliset ominaispiirteet. Partiokasvatuksen tavoitteena on, että yksilö toimii aktiivisesti ja vastuuntuntoisesti suhteessa omaan itseensä, toisiin ihmisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön. Partiossa oppii taitoja, tietoja, asenteita ja arvoja, jotka auttavat elämään kokonaista ja täysipainoista elämää.

ILMAPARTIO

Partiota on liikkeen alkuaajoista lähtien harrastettu erilaisilla painotuksilla. Tutuimpia suomalaisille ovat meri- ja erälippukunnat, joissa partion kasvatustavoitteita toteutetaan näitä aiheita korostavilla aktiviteeteilla.

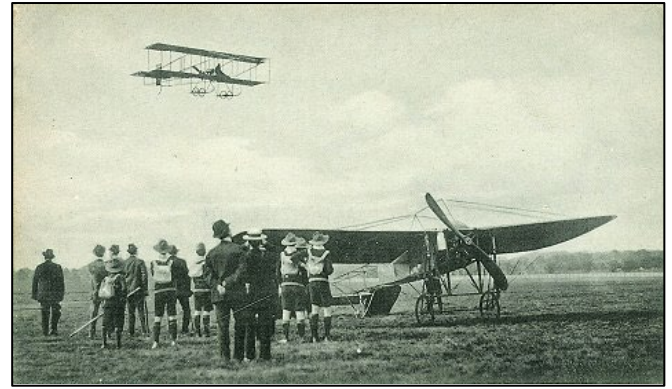
Myös ilmailu on ollut mukana partiossa heti alusta lähtien. Britanniassa otettiin käyttöön Ilmailija-suoritusmerkki (*Airman's badge*) 1911, ja tätä pidetään yhtenä ilmapartiotoiminnan alkuketkenä.

Ilmapartiotoiminnan alussa keskeinen henkilö oli koko partioliikkeen perustajan Robert Baden-Powellin nuorin veli majuri Baden Powell. Hän oli kiinnostunut ilmailusta jo 1800-luvun puolella tehden kokeita leijoilla ja ilmapalloilla. Baden Baden-Powell toimi myös *Royal Aeronautical Society*n puheenjohtajana 1900-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä. Hän toi aktiivisesti ilmailua ja lentämistä mukaan käynnistyvään partiotoimintaan, minkä johdosta häntä pidetään ilmapartion perustajana.

Ilmapartion perustaja Baden Baden-Powell (1860–1937) oli B-P:n nuorin veli.

Suomessakin ilmailu on ollut mukana partiossa kauan, sillä onhan jo erilaisten lennokkien rakentaminen ilmailua. Lentäviä lippukuntiaakin meillä on ollut. Esimerkiksi purjelento on ollut aktiviteettina yksittäisissä lippukunnissa. Aikaisia ilmailevia lippukuntia oli mm. *Laatokan Veikot* Sortavalassa 1930-luvulla.

Ilmailuun liittyvät aktiviteetit ovat olleet mukana partiossa sen alkuvuosista lähtien. Partiolaisia Lontoossa Hendonin lentonäytöksessä vuonna 1911.

Ilmailutoiminta ei kuitenkaan vakiintunut Suomessa 1900-luvulla maa- ja meripartion rinnalle, kuten monissa maissa tapahtui.

Britannia on edelleen ilmapartiotoiminnan kärkimaa Euroopassa noin 150 ilmalippukunnalla ja 2500 ilmapartiolaisella. Kymmenistä maista ympäri maailmaa löytyy ilmalippukuntia. Tämän lisäksi on maita, joissa tavallisessa partio-ohjelmassa on kaikille tarkoitettuja ilma-aktiviteetteja, vaikka varsinaisia ilmalippukuntia ei maassa olisikaan. Esimerkiksi Australiassa on useita partiolaisten ilmailukeskuksia (*Air Activity Centre*), jotka tuottavat mahdollisuuksia eri ilmailulajeihin liittyvien aktiviteettien suorittamiseen kaikille partiolaisille.

Hyvä ilmailutapa

Nykymuotoisen ilmailun alku oli Wrightin veljesten suorittama ensimmäinen moottoroitu lento vuonna 1903. Ilmailun ja partioliikkeen käynnistymiset ajoittuvat siis samoihin vuosiin. Molemmat lähtivät kehittymään nopeasti samanlaisissa yhteiskunnallisissa oloissa. Britannia ja Yhdysvallat olivat molemmille keskeisiä maita.

Ilmailutoiminnassa havaittiin nopeasti olevan tarvetta laatia yleisiä toimintaperiaatteita, joiden avulla voitiin minimoida riskit ja taata turvallinen ja kestävä toiminta niin jokaiselle ilmailijalle yksilönä kuin koko ilmailevalle yhteisölle. Ajalle tyypillisesti nämä periaatteet kirjoitettiin aatteeksi, jota ryhdyttiin kutsumaan *hyväksi ilmailutavaksi* (*good airmanship*). Se on

ilmailijoiden käytössä vielä tänäkin päivänä ohjaten ilmailun toimintatapoja ja -asenteita¹.

Hyvälle ilmailutavalle ei ole yhtä sanallista määritelmää. Sen sisältö muotoillaan kulttuuri- ja lajikohtaisesti käsittämään hyvän ja turvallisen toiminnan ominaisuuksia. Hyvä ilmailutapa ilmaistaan yleisesti esimerkiksi jakamalla se viiteen osa-alueeseen: **tunne itsesi, tunne toimintayhteisösi, tunne ympäristösi, tunne ilma-aluksesi ja tunne mahdolliset riskit**².

Nämä osa-alueet ovat hyvin samanlaiset kuin partion kasvatustavoitteiden neljä näkökulmaa, jotka olivat suhde itseen, suhde toisiin, suhde yhteiskuntaan ja suhde ympäristöön. Niinpä ilmailumisen toimintakulttuurin ja syvimmän olemuksen voidaan sanoa olevan hyvin samanlainen, kuin mihin partion kasvatustavoitteet tähtäävät.

Ilmailun piirissä toimiminen on jatkuva itsensä kehittämisen ja oppimisen prosessi. Hyvän ilmailutavan mukaiseen toimintaan pyritään ilmailulajista riippuen eri menetelmin, joita voi verrata partiomenetelmän tuomaan konkretiaan.

Näin tarkasteltuna ilmailu sopii hyvin viitekehykseksi, jonka mukaiset aktiviteetit tukevat partiotoimintaa mahdollistaen sen kasvatustavoitteiden saavuttamisen. Tälle kehityspolulle voidaan lähteä jo hyvin nuorten lasten kanssa ilman luonto, eri ilmailulajit ja ilmailu osana yhteiskuntaa -teemaisilla aktiviteeteilla.

Ilmailutavasta partiomenetelmään

Ilma-aktiviteetit vahvistavat partion kasvatustehtävää. Hyvään ilmailutapaan pohjautuva toiminta sopii hyvin yhteen myös partiomenetelmän kanssa. Sen keskellä olevat lupaus, tunnus ja ihanteet ovat samanhenkisiä hyvän ilmailutavan luonteen kanssa.

Symboliikka

Kansainvälisestä partiotoiminnasta löytyy ilmapartioon liittyvää symboliikkaa, ja

¹ Trafi, SIL & SMLL. *Turvallisen toiminnan malli*. 2015.

² Kern, T. *Redefining Airmanship*. McGraw-Hill, 1997.

ilmapartio-ohjelma luo pohjan tarvittaville kansallisille symboleille. Nämä yhdessä luovat paitsi koko partioliikkeeseen, myös ilmapartiolaisten välistä yhteenkuuluvuutta ryhmissä, lippukuntien välillä sekä maailmanlaajuisesti.

Oma partiopolku

Ilma-aktiviteetit tukevat ilmailuun ja ilman luontoon liittyvien tietojen ja taitojen karttumista. Iän lisääntyessä aktiviteettien haasteellisuuskin kasvaa. Ilma-aktiviteetit tukevat myös yhdessä toimimisen taitojen kehitystä. Ilmapartiolainen voi tutustua ilmailun eri lajeihin, ja valita niistä omansa. Lentolupakirjan suorittaminen on mahdollista aloittaa jo 15-vuotiaana, ja tämä sopii hyvin samoaja- ja vaeltajaohjelmien oheen. Näin lapsena aloitettu ilmapartioharrastus voi muodostua väyläksi siirtyä aikuisuuteen partio- ja ilmailuharrastuksen kanssa.

Ryhmässä toimiminen

Ilmailutoiminnan luonne on yhteisöllinen. Sen piirissä toimii monenlaisia tahoja, joiden tarjoamia palveluja ilmailija hyödyntää. Ilma-aktiviteettien avulla partiolainen oppii ja kasvaa vastuullisuuteen, tekemään yhdessä ja toimimaan ryhmän jäsenenä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi.

Tekemällä oppiminen

Tekemällä oppiminen on lapsen ja nuoren luonnollinen tapa oppia. Ilma-aktiviteetit onkin laadittu siten, että käsittelyssä olevia aiheita ja ilmiöitä lähestytään kokemisen ja tekemisen kautta. Tämä painottuu etenkin nuorimmille ikäkausille suunnatuissa aktiviteeteissa.

Aikuinen tuki

Aikuinen tuki on aina läsnä ilmapartiossa. Aikuinen saattaa olla suoraan johtajana, tai tukena nuorelle johtajalle. Aikuisten rooli korostuu myös ilma-aktiviteettien järjestäjänä ja mahdollistajana.

Hyvän tekeminen

Hyvän tekeminen on positiivista toimintaa omassa lähipiirissä ja sen hyväksi. Hyvässä ilmailutavassa keskeistä on toisten huomioiminen ja yhteisössä toimiminen. Ilma-aktiviteeteissa painotetaan vastuun ottamista itsestä ja muista toiminnan kautta.

Toiminta luonnossa

Ilmapartio on ennen kaikkea toimintaa luonnossa ja sen ehdoilla. Kolmannen ulottuvuuden tarjoama näkökulma luontoon on elämyksellinen toiminta- ja oppimisympäristö niin kaikille partion ikäkausille kuin aikuisille johtajillekin.

Elämyksellisyys

Lopuksi ilma-aktiviteetit ovat erittäin elämyksellisiä. Moni ilmailun ammattilainen on saanut ”ilmailukärpäsen” pureman lapsena käytyään lentokentällä tai nähtyään mielenkiintoisen ilmailutapahtuman. Ilmailun tarjoamat elämykset säilyvät muistissa läpi elämän.

PERHEPARTIO

0–3–6-vuotiaat

Perhepartio on perheen yhteinen tutustumismatka partiotoimintaan. Perhepartion tarkoituksena on partiioon tutustuttamisen ohella antaa lapsiperheille yhteisiä mukavia hetkiä luonnossa.

Kun edellä on kuvattu, minkälaista on partiotoiminta ja mitkä ovat sen tavoitteet, otetaan heti askel taaksepäin. Perhepartio ei ole samanlaista partiota, kuin sudenpennuista eteenpäin oleva ikäkausien partio. *Perhepartion ensisijainen tavoite on tarjota perheille yhteistä toimintaa olematta partion varsinaista kasvatustoimintaa.* Tämä tapahtuu kuitenkin partion arvojen ja kasvatustavoitteisen mukaisesti. On siis tärkeä tietää, mitä ne ovat, vaikka ne eivät perhepartiossa vielä suoranaisia tavoitteita olekaan.

Perhepartion aktiviteetit on tarkoitettu 3–6-vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen, mutta mukana voi olla myös tätä nuorempiakin perhepartiolaisia. Lasten nuori ikä sekä laaja ikäjakauma on hyvä ottaa huomioon kokousten suunnittelussa. Perhepartioikäiset lapset eivät välttämättä ole vielä kovin omatoimisista tai

itsenäisiä, joten kokouksiin on hyvä varata reilusti aikaa esimerkiksi ulkovaatteiden pukemiseen ja kaikenlaisiin siirtymiin. Perhepartiossa toiminta perustuu vielä paljon yksinkertaisiin aktiviteetteihin sekä aikuisen jatkuvaan läsnäoloon ja tukeen.

Perhepartioiässä lapsi kasvaa ja kehittyy nopeasti, joten ryhmässä voi olla mukana kehitysvaiheiltaan toisistaan eroava joukko lapsia.

3-vuotiaalle tärkeintä vanhemmat

3-vuotiaalle maailman tärkein asia on omat vanhemmat sekä heidän tarjoamansa tuki ja turva. Toisinaan hän kokee olevansa jo iso lapsi, kun taas seuraavassa hetkessä onkin pikkuvauva. 3-vuotias pahoittaa herkästi mielensä ja vanhempien tehtävä onkin auttaa sietämään pettymyksistä ja epäonnistumisista kumpuavaa kiukuttelua. 3-vuotias puuhapakkas on raju ja villi vipeltäjä sekä utelias tutkija. Toisinaan vanhempien tehtäviin kuuluu myös rajoittaa leikkiä, joka yltyy liian rajuksi. Tässä iässä lapselle muodostuu myös sukupuoli-identiteetti ja lapsi kiinnostuu omista sukuelimistään. Joka neljäs 3–4-vuotias käyttää vielä yövaippaa. Tärkeää ovat

- omat vanhemmat,
- turvallisuuden, rakkauden ja hyväksynnän tunteet,
- ennätysten tekeminen.

4-vuotias itsenäistyy

4-vuotias alkaa jo itsenäistymään, mutta tästä huolimatta tarvitsee vielä vanhempiaan monessa. Vanhempien tehtävä on tukea ja rohkaista lasta aloitteellisuuteen sekä omaehtoiseen leikkiin. Samoin vanhemman on hyvä tukea moraalista sekä sosiaalista kehitystä ja asettaa myös rajat lapselle. Muita haasteita 4-vuotiaalle tuottaa myös päivärytmissä pysyminen, asioiden syy- ja seuraussuhteet sekä toimintaa eri paikkoihin sopivalla tavalla.

Lapsi jaksaa tässä iässä keskittyä 15–20 minuutin ajan ja hän sekoittaa helposti todellisuuden ja sadun keskenään. Hänet täytyykin saada ymmärtämään, ettei kukaan osaa kaikkea. 4-vuotias on helppo saada innostumaan aktiviteettien tekemisestä, sillä hänellä on käynnissä askartelu- ja näpertelyvaihe, jossa kynät, siveltimet, sakset, muovailuvaha ja muut askartelutarvikkeet kiinnostavat. Lapsen piirroksista saa myös

paremmin selvää ja lapsi tuntee jo päävärit. Tärkeää ovat

- keuhut ja huomio,
- erilaiset askartelut ja näpertelyt.

5-vuotias jatkuvassa liikkeessä

5-vuotiaana lapsi on jatkuvassa liikkeessä ja myös tunteiltaan ailahtelevainen. Voimakas pituuskasvu muuttaa lapsen mittasuhteita ja kömpelyyttä sekä kompastelua on riittämiin. Hän eläytyy voimakkaasti tarinoiden hahmoihin ja sisältöön.

On hyvä ottaa huomioon, että 5-vuotiaan tunne-elämä on voimakas ja hänellä voi olla pelkoja, jotka on hyvä selittää järkipuheella. Tässä asiassa perhepartion ryhmä voi olla turvallinen paikka keskustella lasta mietityttävistä asioista. Samalla täytyy kuitenkin ottaa huomioon muu ryhmä ja sovittaa keskustelu myös nuoremmille lapsille sopivaksi. Usein 5-vuotiasta alkaa jo kiinnostaa kiro sanat, myös tämä on hyvä huomioida ryhmässä ja puuttua epäsopevaan kielenkäyttöön. Tässä iässä lapsi haluaa viettää paljon aikaa kavereidensa parissa, joten perhepartion kokoontumiset tulevat tarpeeseen. Tärkeää ovat

- päivittäinen huolenpito ja hellyys,
- aikuisen tuki kaveripiiriin ja liikkumisen liittyvää itsenäistymiseen ja moraalien kehittymiseen liittyen,
- aikuisen aito kiinnostus lasta ja hänen tekemisiään kohtaan.

6-vuotiaalle tapahtuu

6-vuotias on jo eskari-ikäinen ja hänelle tapahtuu päivän aikana paljon uusia asioita. Elämänpiiri laajenee kotiympyröiden ulkopuolelle ja lapsen lisääntyntä itsenäisyyttä testataan. Lapsi jaksaa jo kävellä pidempiä matkoja ja hän nauttii retkeilystä ja ulkona liikkumisesta. Perhepartion kokoukset sopivat erinomaisesti 6-vuotiaan harrastukseksi, sillä lippukunnan leirit ja retket tuovat lapselle uudenlaisia elämyksiä ja tarjoavat hänelle mahdollisuuden saada uusia kavereita. Kaverisuhteet ovat tässä iässä entistä tärkeämpiä.

6-vuotias osaa jo suunnitella tekemisiään etukäteen. Hänelle on myös tärkeää nimetä tunteita ja etsiä syitä omille tunteilleen. Näitä aiheita on hyvä käsitellä perhepartiossa samalla

kun pienemmille lapsille sanoitetaan heidän tunteitaan ikätasoisesti. Tärkeää ovat

- syli ja turvallinen aikuinen,
- mitä muut ajattelevat lapsesta itsestään.

Suomen Partiolaisten perhepartio toiminnan oppaat löytyvät verkko-osoitteesta partio-ohjelma.fi/perhepartio

Aktiviteetti- kokonaisuudet

Perhepartio-ohjelma koostuu kuudesta aktiviteettikokonaisuudesta. Tekemällä vuoden aikana vähintään yhden aktiviteetin kustakin kokonaisuudesta perhepartioyhmä varmistaa, että toiminta on monipuolista.

- 1) Arjen taidot** pitävät sisällään koko perheen yhteisiä arkisiin asioihin liittyviä taitoja, kuten ensiapua ja turvallisuutta.
- 2) Retkeilytaidoissa** perhe harjoittelee esimerkiksi nuotion sytyttämistä, retkikeittimen käyttöä ja majoitteen pystyttämistä.
- 3) Kädentaidot** haastaa nimensä mukaisesti perheet kokeilemaan erilaisia kädentaitotekniikoita nikkaroinnista askarteluun ja huovutuksesta kankaanpainantaan.
- 4) Ulkoilutaitojen** tavoitteena on kannustaa perheitä erilaisten retkien toteuttamiseen ja haastaa perheitä liikkumaan erilaisissa maastoissa. Linturetki ja pulkkamäki kuuluvat tähän aktiviteettikokonaisuuteen. Erilaisissa maastoissa kulkeminen kehittää lasten motoriikkaa.
- 5) Luontotaidoissa** perhe opettelee luonnossa liikkumiseen liittyviä taitoja, kuten eläinten jälkien tunnistusta, majan rakentamista tai hyönteisten tutkimista luopilla.
- 6) Lippukunnan toimintaan tutustuminen.** Omien kokoontumistensa lisäksi perhepartioyhmä osallistuu haluamiinsa lippukunnan tapahtumiin. Perhepartioon kuuluvien rooli kussakin tapahtumassa kannattaa sopia etukäteen tapahtuman järjestäjän kanssa. Näiden lisäksi perhepartioyhmä voi tehdä myös omia päivä- ja yöretkiä. Oman ryhmän retket on hyvä pitää matalan kynnyksen retkinä: perheet osallistuvat niihin omien voimavarojensa mukaan. Toinen

perhe voi pärjätä helposti yön yli retkillä ja osalle päiväretkikin voi jo olla haastava. Johtajan tehtävänä on kannustaa perheitä löytämään oma tapansa osallistua.

Symbolit

Perhepartion tunnus on orava. Perhepartion tavoin orava on levinnyt koko Suomeen. Orava liikkuu päiväsaikaan ja on lapsille tuttu eläin. Sitä voi bongailla, kun liikutaan luonnossa.

Jokaiselle perhepartiollaiselle jaetaan ikäkausimerkkinä punainen oravamerkki. Lippukunta tai perhepartiorryhmä päättää, jaetaanko merkki heti toiminnan alettua vai esimerkiksi ensimmäisessä ryhmän tai koko lippukunnan yhteisessä juhlassa.

Partiohuivi on tärkein partiollaisen tunnus, joten myös jokaisella perhepartiollaisella on huivi. Virallista ohjeistusta perhepartiohuivin väristä, muodosta tai siihen liittyvistä perinteistä ei ole. Lippukunta päättää, käyttävätkö perhepartiollaiset huiveja muun lippukunnan tapaan, lippukunnan huivia ilman huivimerkkiä vai onko heillä täysin oma huivi.

Perhepartiossa merkit kannattaa kiinnittää partiohuiviin, ruokailupussiin, partioviittaan, lakkiin tai muuhun partiossa lapsen mukana kulkevaan vaatteeseen. Perhepartiollaisella voi olla myös oma tummansininen pitkähihainen partiopaita, t-paita, college tai huppari. Paitaan kiinnitetään merkkejä sudenpentupaidan tapaan. Merkkejä ovat esimerkiksi ilmapartiosiivet sekä paikkakunnan, lippukunnan, piirin ja SP:n tunnukset.

Ilmalippukunnan perhepartiollaisen oikea hiha.

Perhepartion oravamerkit ostetaan *Scandinavian Outdoor Storesta* tai heidän verkkokaupastaan muiden tavallisten partiomerkkien tapaan.

ILMA-AIHEET

Ilmapartion perhepartiossa aihekokonaisuuksia voidaan tehdä painotukseen liittyen seuraavissa ilma-aiheissa.

Sopiva tahti ilma-aiheiden tekemiselle on, että joka kevät ja syksy tehdään yksi aihe. Niitä voidaan suorittaa myös muun tekemisen ohessa. Esimerkiksi askarteluun ja luonnossa liikkumiseen on helppo ottaa teemaksi ilma-aihe. Ilma-aihe voi liittyä eri aihekokonaisuuksiin riippuen siitä, mikä puuha eli toteutusvaihtoehto valitaan.

Ilmapartion perhepartiossa eri värisille oravamerkeille on annettu merkitys. Kunkin ilma-aiheen jälkeen mukana olleet saavat kyseisen värisen oravamerkin.

Leijat & lennokit

Kädentaidot

Askarrellaan ja tutkitaan yksinkertaisia lentäviä esineitä, joiden liikkuminen ilmassa perustuu ilmanvastukseen ja aerodynamiikkaan. Näitä ovat esimerkiksi yksinkertaiset laskuvarjot, lennokit ja leijat.

Valitse näistä sopivia puuhia

- Rakennan laskuvarjon
- Kokeilen ja havaitsen ilmanvastuksen vaikutusta
- Taittelen paperilennokin ohjeiden mukaan
- Suunnittelen ja taittelen oman paperilennokin
- Koristelen lennokin
- Trimmaan lennokkia eli saan sen lentämään suoraan, kaartamaan tai tekemään silmukan
- Rakennan leijaa
- Lennätän leijaa

Ohjeita yksinkertaisin laskuvarjoihin, paperi- ja muunlaisiin lennokkeihin sekä leijoihin löytyy netistä.

- Leijat & lennokit -aiheessa mukana olleet saavat oranssin oravamerkin.

Sataa & paistaa

Arjen taidot, ulkoilutaidot, luontotaidot

Opetellaan tekemään havaintoja säästä ja mietitään sään vaikutusta arkeen ja elämiseen.

Valitse näistä sopivia puuhia

- Osaan määrittää tuulen suunnan
- Rakennan tuuliviirin
- Osaan lukea lämpömittaria
- Tunnen säätiedotuksen sääsymboleita
- Pidän säpäiväkirjaa esimerkiksi piirtäen sääsymboleilla
- Mietin miten sää vaikuttaa ulkoiluun
- Harjoittelen sään mukaista pukeutumista
- Mietin miten sää vaikuttaa eläimiin ja muuten luontoon

Ideoita askarteluun ja tietoja säästä, kuten symbolit, löytyy verkosta.

- Sataa & paistaa -aiheessa mukana olleet saavat keltaisen oravamerkin.

Linnut & pörriäiset

Ulkoilutaidot, luontotaidot

Ryhmä tutustuu lentävään luontoon. Millaiset eläimet osaavat lentää? Yleisteemana on eri eläintyyppien ja -lajien tunnistaminen, millä eri tavoilla luonto hyödyntää lentämistä. Tähän aiheeseen kannattaa yhdistää luonnossa liikkumista ja ehkä retki sopivaan kohteeseen.

Valitse näistä sopivia puuhia

- Bongaan ja tunnistan lintuja
- Piirrän ja väritän linnun
- Tunnistan erilaisia hyönteisiä
- Askartelen oman perhosen, sudenkorenon tai pörriäisen
- Otan valokuvia perhosista ja pörriäisistä

Verkosta tai kirjallisuudesta löytyy tunnistusoppaita. Puhelimeen löytyy sovellus, joka tunnistaa lintuja äänen perusteella. Paikallisiin lintu- tai hyönteisharrastajiin kannattaa olla yhteydessä, heiltä voi saada asiantuntija-apua kokoukseen.

- Linnut & pörriäiset -aiheessa mukana olleet saavat vihreän oravamerkin.

Tähdet & avaruus

Retkeilytaidot, ulkoilutaidot, luontotaidot

Tutkitaan avaruuden ihmeitä taivaalla ja askarrella. Opitaan myös ihmisen toiminnasta avaruudesta esimerkiksi satelliittien ja raketien kautta.

Tässä aiheessa voi syntyä näyttäviä askarteluja, joita voi ripustaa kololle koko lippukunnan iloksi.

Valitse näistä sopivia puuhia

- Kuu, aurinko ja maa tutuiksi
- Tutkin kuun vaiheita taskulampun avulla
- Tunnen Aurinkokunnan planeettojen nimiä
- Askarrellaan oma planeetta
- Kiikaroidaan, katsellaan tähtiä
- Käydään läpi lähimmät tähdet, kirkkaimmat tähdet, tähtikuviot
- Jos taivaalla on ajankohtainen ilmiö kuten pyrstötähti tai auringonpimennys, tutustutaan siihen
- Auringon- ja kuunpimennykset
- Käyn tähtitornissa tai planetaariossa
- Askartelen raketin vessapaperirullista
- Rakennan narusta radan ilmapalloraketille
- Askartelen nanosatelliitin maitotölkistä
- Mikä on ufo, askarrella omia ufoja

Tietoa eri aiheista, kuten nanosatelliiteista löytyy jälleen netistä. Puhelimeen on tarjolla myös esimerkiksi tähtikarttasovelluksia.

→ Tähdet & avaruus -aiheessa mukana olleet saavat violetin oravamarkin.

kierretään museo, tutustutaan sen hienoon kokoelmaan ja opitaan uutta ilmailusta. Osallistuneet saavat museolta Partiolokki-merkin, joka kiinnitetään partiopaidan oikeaan hihaan.

Lue lisää: ilmapartio.fi/partiolokki ja ilmailumuseo.fi

→ Vierailulle osallistuneet saavat ruskean oravamarkin.

Tyypit & tyypit

Tapahtumiin osallistuminen

Perhepartio vieraillee ilmailukohteessa, jossa perheet pääsevät näkemään oikeita lentokoneita, mahdollisesti muita ilma-aluksia sekä tapaamaan harraste- tai ammatti-ilmailijoita. Kohde voi olla esimerkiksi lentokenttä, yritys, ilmailukerho tai ilmailumuseo.

Vierailu voidaan tehdä myös koko lippukunnan voimin, jolloin siitä tulee kaikkien yhteinen tapahtuma. Samalla perhepartior ryhmä pääsee toimimaan yhdessä koko lippukunnan kanssa.

Valitse näistä sopivia puuhia

- Tutustun erilaisiin ilma-aluksiin: moottorikone (suihku/potkuri), purjekone, helikopteri, liitimet, laskuvarjo, ilmaa kevyemmät (pallot, ilmalaivat), raketti
- Tunnistan lentokoneen osia: rungon eri osat, moottori, erilaiset siivekkeet ja laipat, sivu- ja korkeusperäsin ja niiden ero, laskutelineet, kellukkeet, sukset, erilaiset antennit ja instrumentit
- Osallistun keskusteluun lentämisestä
- Otan ”kylmät tyypit” eli käyn istumassa lentokoneen ohjaamossa
- Tutustun lentokoneen mittareihin ja hallintalaitteisiin
- Keskustelen lentäjän kanssa: koulutus, lentotarinat

Vierailuvinkki: Suomen Ilmailumuseo Vantaan Aviapoliksessa.

Ilmapartiolaiset ovat yhteistyössä Suomen Ilmailumuseon kanssa tehneet museolle kaikenikäisille sopivan ilmapartio- ja ilmailuaiheisen aktiviteetin. Sitä suorittaessa

Kiitti & heippa

Perhepartiossa aloittanut sudenpentu on saanut hyvän pohjan omalle partiotaipaleelleen. Ilmapartiossa käyty perhepartio on tehnyt monet ilmapartion painottamat aihepiirit tutuiksi.

Jokaisella partion ikäkaudella on päätösmerkki, jota kannetaan partiopaidassa aikuisuuteen asti. Näin partiolainen ilmaisee oman partiopolkunsa vaiheet. Perhepartiolla ei ole varsinaista päätösmerkkiä, mutta ilmapartiossa käydystä perhepartiosta ommellaan merkiksi sininen oravamerkki sudenpennun partiopaidan oikeaan hihaan heti ikäkausimerkin alle.

Sudenpentu on aloittanut partiotaipaleensa ilmalippukunnan perhepartiossa.

ILMAPARTION SYMBOLIIKKA

Symboliikka on osa partiomenetelmää ja tärkeä osa partiota. Se tekee näkyväksi partion syvintä sisältöä, vahvistaa koettua ja luo odotuksia tulevasta. Symboliikan käyttäminen yhdistää yksittäisen partiolaisen omaan ryhmäänsä, lippukuntaansa ja maailmanlaajuiseen partioliikkeeseen. Symboliikka sisältää kuvallisia ja sanallisia tunnuksia, nimistöä, värejä, materiaaleja, tapoja ja toimintoja. Symboliset viitekehukset kokoavat symboliikkaa ymmärrettäväksi kokonaisuuksiksi.

Osana ilmapartio-ohjelmaa on laadittu ilmapartion suomalaiset tunnuksat ja suoritusmerkit. Jälkimmäiset on tehty samaan tyyliin kuin muutkin partion suoritusmerkit, jolloin niitä voidaan käyttää helposti partiolaisen paidassa osoituksena ilmaohjelman aktiviteettien suorittamisesta. Ilmalippukuntien lisäksi ilma-aktiviteetteja voidaan suorittaa muissakin lippukunnissa, jolloin niistä voi saada esimerkiksi mukavaa vaihtelua perusaktiviteettien lomaan.

Ilmapartiolla on kansainvälinen tunnus, joka perustuu maailmanjärjestö WOSM:n merkkiin.

Ilmapartion kansainvälinen tunnus

Ilmapartiolaisten kansalliset symbolit eri puolilla maailmaa ovat usein WOSM:n merkin tyyliä. Niissä yhdistyy jonkinlaiset siivet ja partiolilja. Usein merkissä voi olla myös lintuihin tai lentokoneisiin liittyvä symboliikka. Tämä symboliikka on yleistä myös erilaisissa lentämiseen liittyvissä tunnuksissa, kuten lentäjän siivissä, jotka kuuluvat usein lentäjän asuun.

Ilmapartiosiivet

Suomalaisen ilmapartion yleinen tunnus on Ilmapartiosiivet. Se on WOSM:n merkin hengessä siivekäs. Liljan tilalla on SP:n apilaliljaristi, joka on suomalaisen partion yleinen tunnus. Apila-liljaristi on Ilmapartiosiivissä perusmuodossaan pystyasennossa.

Merkin ensisijainen käyttö on kangasmerkkinä ilmapartiolaisen partiopaidassa. Jokainen ilmalippukuntaan kuuluva partiolainen pitää merkkiä partiopaitansa oikeassa hihassa ylimpänä merkinä.

Merkki on samalla myös suomalaisen ilmapartiotoiminnan yleinen tunnus painettuna ja muissa medioissa.

Ilmapartiosiivet ilmapartionsinisenä

Yksivärinen

Ääriviivat

Ilmapartiosiivistä voi löytää kuusi sulkaa, jotka kuvaavat partion viittä ikäkautta vahvistettuna perhepartiolla ja aikuisilla, partiohuivin, siivekkään hahmon sekä Suomen partion tunnuksen.

Ilmapartiosiivet kiinnitetään partiopaidan oikean hihan yläreunaan. Heti sen alapuolelle tulee esimerkiksi ikäkautta osoittava merkki.

Ilmapartiosiivet-kangasmerkkejä voi tilata tässä vihossa olevista ilmapartiolaisten yhteystiedoista.

Suomen Ilmapartiolaiset
#ilmapartio

Ilmapartiolippukunta Malmin Tuulenkävijät ry

Lounatuulenkävijät ry (Rauma)

Nummelan Tuulenkävijät ry

